

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONÁ.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGY-
LET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendes tagdíja évi 100 lel, kiscgazdák és tisztviselők részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát 100 lel pótdíj ellenében kapják. 1926

A lapfelfüggyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 250 lel Negyed évre 75 lel
Fél évre 125 lel Egyes szám 5 lel

A takarmányrépák összetétele.*

A Kísérletügyi Közlemények XXI. kötetében az 1913. év őszi termelt takarmányrépák összetételét és tápláléértékét tárgyaló tanulmányom jelent meg. 1913. év óta is több ízben vizsgáltunk az állatelteltani állomáson egyes gazdák által beküldött répamintákat, mely vizsgálatokból azt a benyomást merítettük, hogy a nálunk termelt répák minősége állandóan javul. E tapasztalat ellenőrzésére 1925. év őszi ismét több gazdaságot kértünk fel répaminták beküldésére, amely kérésünknek azonban csak 12 gazda tett eleget. A beérkezett válaszok szerint egyes gazdaságok keverten vetették a répákat, másokban nem sikerült az Ideál répa-termés, úgy, hogy vizsgálatra sokan ezért nem küldhettek be répamintákat. Noha a répát beküldő gazdák közül többen megjegyzik, hogy az idei évet a rendellenes, hol igen száraz, hol túlságosan esős, helyenkint áradásos időjárás folytán nem tartják alkalmasnak a különböző fajtájú répák minőségének összehasonlítására, mégis célszerűnek tartjuk az idei répákra talált, a beküldőkkel már ismertett adatok közlését, mert azokból is több általános érdekű tanulság vonható le.

A répákra vonatkozólag velünk közölt, illetve általunk megállapított adatokat magában foglaló táblázatból kitűnik, hogy nálunk jelenleg sok oly répát termelnek, amelyekkel azelőtt nem foglalkoztak. Hozamuk tekintetében nemcsak a különböző fajtájú répáknál, de ugyanazon fajtájúaknál is nagy eltéréseket észlelünk, annak bizonyosságául, hogy a répa-termést a fajtán kívül még sok más tényező is befolyásolja s így érthető, hogy ugyanazon fajtájú répák nemcsak más más helyeken termelve mutatnak

* A „Köztelek” január 17-iki számából vettük át e cikket, mely bizonyára olvasóinkat érdekelni fogja. A cikkben említett Kirscher Ideál répával az idén már nem tehetünk Erdélyben próbákat, de a jövő évre a Hann és Társa cégnél kapható lesz ennek a Németországban igen jól bevált répafajtának a vetőmagja.

Szerk.

eltérő hozamot, de sokszor ugyanazon gazdaság más-más tábláján is. Ugyazaz áll a répa összetételére nézve is. Hogy ezek a körülmények minő mértékben befolyásolhatják valamely répafajta hozamát és összetételét, kitűnik a Kirsche-féle Ideál répára talált adatokból. A beküldött répaminták között ugyanis Ideál répára esett a legtöbb, ami arra mutat, hogy a beküldők ezen nálunk még kevésbé ismert, Németországban és Ausztriában azonban igen elterjedt répaféleség használhatóságáról akartak meggyőződést szerezni. Az elmúlt őszi vizsgált Ideál répák összetétele és hozama a következő volt:

A termelő neve	A répa		Kat. holdankinti		
	száraz- anyag- tartalma	cukor- tartalma	hozam	száraz anyag	cukor
	0/0	0/0			
Nagy Sándor — — —	12.87	8.0	320	41.2	25.6
Mangoral gazdaság — —	13.07	6.7	—	—	—
Csengey Márton dr. — —	14.40	9.6	198	28.5	19.0
Csernovics György — —	13.75	7.25	—	—	—
Táplógyörgy urad. — —	11.50	3.85	231	26.6	8.9
Premontrel gazdaság — —	15.05	8.0	—	—	—
Medvecky Károly — — —	11.73	4.9	350	41.05	17.15
Rónay Pál — — — — —	15.75	8.4	180	23.6	12.6
Nedecy Griebsch V. — —	13.36	8.0	227	30.8	18.2
Kékkut pusztá Felsőlreg —	12.57	7.0	298	37.5	20.9
Minimum — — — — —	11.50	3.85	198	23.6	12.6
Maximum — — — — —	15.75	9.6	350	41.2	25.6
Átlag — — — — —	13.23*	7.31	258	32.7	17.5

* A szárazanyagtartalomnak 55%-a áll cukorból.

Fenti adatok feltűnően mutatják, hogy ugyanazon fajtájú répánál is a különböző termelési tényezők nemcsak a hozamot, hanem a répa összetételét is rendkívül befolyásolhatják. Összehasonlító répa-termelési kísérleteknél helyes eredményhez ez okból csak úgy juthatunk, ha a répa-termést a fajtakülönbségeken kívül más tényező eltérően nem befolyásolja.

Az elmúlt őszi végzett répavizsgálatainkból a következő eredményeket vezethetjük le:

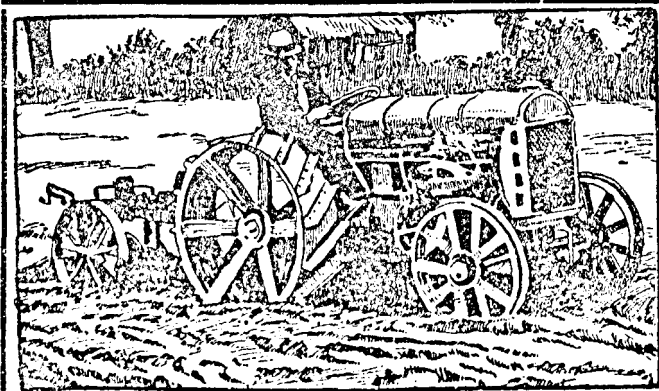
A takarmányrépa sok helyen szárazságtól, bogárkároktól, sőt egyes helyeken áradástól is

sz szenvedett, amely károkat az őszi kedvező időjárás a legtöbb helyen helyrehozta, úgy, hogy általában a répák hozam és minőség tekintetében igen kielégítő eredményt adtak. A répák katasztrális holdankinti hozama 180 és 360 q között ingadozott. A kisebb termések oly helyekre estek, ahol a répa-termés javát répa-bogár és jégverés olyankor tette tönkre, amidőn a károsodást a répa már nem heverhette ki.

A répák változó összetétele folytán a terméshozam magában nem ad helyes képet a katasztrális holdankinti termelt tápanyaghozamról, mely utóbbiról csak a katasztrális holdankinti szárazanyaghozam ad helyesen összehasonlítható alapot. Tekintettel arra, hogy a különböző fajtájú répák 100 kg.nyi szárazanyaga egyenlő tápláléértékű és pedig 58.1 kg. keményítő értékű, a szárazanyaghozamból közvetlenül kiszámítható a keményítőértékhozam. Adataink szerint a szárazanyaghozam az elmúlt őszi kat. holdankinti 22.4—55.4 métermázsa között változott és átlagban 34.3 q a kat. holdankinti keményítőértékhozam 11.6—28.7 q között ingadozva átlagban 17.8 q volt.

A hozamhoz hasonlóan erősen ingadozott a répák átlagos nagysága is és pedig 0.45—4.76 kg. között. A répák súlyában mutatkozó nagy ingadozás minden fajtájú répánál előfordult, bizonyítva azt, hogy a répa nagyságát döntően a termelési viszonyok befolyásolják, míg a répafajtának csak alárendelt jelentősége van. Példakép említem, hogy a beküldött Ideál répák darabonkinti sulya 0.45—3.06 kg. között ingadozott.

A vizsgált répák száma nem elegendő, hogy általános érvényű következtetéseket vonhassunk adatainkból, mindazonáltal világosan látható, hogy gazdáink jól felfogott érdekükben mindinkább több súlyt helyeznek szárazanyagban gazdagabb répák termelésére. Míg 1913-ban sok oly takarmányrépát vizsgáltunk, amelyeknek szárazanyagtartalma 6—8 százaléknál kisebb volt, addig a jelen alkalommal ily gyenge minőségű répa nem fordult elő, amennyiben a legkisebb ideál szárazanyagtartalom 8.12 százalék volt. A szárazanyagtartalomhoz hasonlóan

Legújabb típusu FORDSON TRAKTOROK

3731 gazdasági gépek és autók, HOFFER és SCHRANTZ cséplőgépek lerakata

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Maria No. 2. Telefon 999. szám.

Ahol a mai naptól kezdve a gyár utasítására mélyen leszállított áron részletfizetésre szerzheti be gépszükségletét.

„Gazdák” Általános biztosító Részv. - Társaság

Székhelye: Arad. Hírogatók: Kolozsvár, Temesvár. Vezérképviselőségek: Arad, Brassó, Nagyvárad, Marosvásárhely, Déva, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Nagyenyed, Szatmár és Nagyszében. Elfogad tűz, jég, élet, állat, betöréses lopás, baleset, szavatossági, szállítmány és üveg biztosításokat. — Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatást nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

A gazdaság neve	A répa fajtája	A r é p a			Kat.h.-kinti			M e g j e g y z é s
		darabonkénti átl.-súlyakg.	szárazanyag tartalma %	cukor- tartalma %	hozam	száraz- anyag	cukor	
Hoffmann Testvérek Solt-Szt.-Imre	Eckendorfi	1.45	8.12	3.3	360	29.2	11.9	
Nagy Sándor Egyházaspusztá	Excelsior t. r. Kirsches Ideal	1.38 1.90	15.73 12.87	10.5 8.0	352 320	55.4 41.2	37.0 25.6	Levelei mindvégig zöldek marad- tak, igen bőtermőnek s zöldrotha- dásnak ellentállónak bizonyult.
Mengorai gazdaság Nagyrev	takarmányrépa Kirsches Ideal	—	12.30 13.07	6.4 6.7	—	—	—	Aradás borította el a répa felét több napon át, de kiheverte a bajt. Második kapálás idején erős jég- verés érte és a záporok a földet kilugozták; júliusban és augusztus- ban állandó szárazság; körülbelül 150 q.
Csengey Márton dr. Galgaguta	Kirsches Ideal	1.16	14.40	9.6	198	28.5	19.0	Termése körülbelül 200 q. Nem hasonlíthatók össze, mert mind- három sokat szenvedett a rossz idő- járástól s termőföldjük különböző volt.
Csernovics György Bánk	Kirsches Ideal tak.-cukorrépa	1.05 1.60	13.75 15.80	7.25 11.0	—	—	—	Valamennyi répatermését levélbe- tegség és rovarkártétel erősen be- folyásolta.
Táplógyörgyel uradalom Táplógyörgye	takarmányrépa francia Vermorel dán Sludstrup Cimbal	2.32 2.20 2.76 2.23	9.16 11.47 9.12 14.09	4.3 5.0 3.9 7.9	— 195 269 218	— 22.4 24.5 30.7	— 9.75 10.5 17.2	Kiszedése és beérése megfelelő.
Premontrei prépostsági gazd. Csorna	Kirsches Ideal Wiboltt-féle Sludstrup t. r.	3.06 2.05	11.50 11.24	3.85 5.0	231 270	26.6 30.4	8.9 13.5	Kiszedése könnyű és jól beérik. Álföldi száraz klímát igen jól bírta. Kikelése lassu, egyenetlen, fejlő- dése jó.
Medveczky Károly Jankamajor	Vauriac Lanker rajnai	— —	10.35 8.90	5.5 3.8	385 375	39.9 33.4	21.2 14.2	A gazdaság szerint 3 évi aklima- tizációra van szüksége. Az eredmé- nyeket erős jégverés rontotta.
Rónay Pál Zalaháp	Kirsches Ideal Brabanti répa	— —	11.73 10.80	4.9 3.45	350 280	41.1 30.2	17.15 9.7	Penészbogár és kétszeri jégverés károsan befolyásolta a répatermést
Nedeczky Grébsch Viktor Szolgaegyháza	Kirsches Ideal Substanzia tak.-cukorrépa	— — 1.68	13.36 11.22 15.50	8.0 5.65 9.1	227 233 234	30.8 26.1 36.3	18.2 13.2 21.3	
Kékkutpusztá, Felsőireg	sárga eckendorfi vörös mamut Kirsches Ideal cukorrépa	2.72 2.79 2.56 1.89	14.82 14.33 12.57 25.11	8.2 9.7 7.0 15.2	245 310 298 172	36.3 44.4 37.5 43.2	20.1 30.1 20.9 26.1	
Minimum } a takarmányrépáknál		—	8.12	3.3	180	22.4	8.9	
Maximum }		—	15.75	11.0	385	55.4	37.0	

örvendetesen emelkedik takarmányrépáink cukortartalma is, amely 3.3 és 11.0 százalék között ingadozik. Egyes répák átlagban is magas cukortartalmat értek el, így az Ideál répa átlagban 7.3 százalék cukrot tartalmazott. Ezzel szemben 1913-ban az olajbogyórépák átlagos cukortartalma 4.33, az eckendorfié 2.57, a substanziaé 4.90, az obendorfié 4.25 százalék volt. Takarmányrépáknál különösebb súlyt nem helyezünk ugyan a cukortartalomra, mert a tápláló értéket a szárazanyagtartalom dönti el, mindazonáltal örvendetesnek tartjuk, hogy 3

százeánál kisebb cukortartalmat az idén már nem találunk. Egyrészt ugyanis a cukortartalom emelkedése mindig együtt jár a szárazanyagtartalom emelkedésével, másrészt a takarmányrépák fokozódó cukortartalma egyik eredménye ama nemesítési munkának, amellyel gazdáinknak a takarmányrépa tápláló értékének fokozása sikerült, ami a takarmányszükséglet egy részének biztosítása céljából nagy jelentőségű eredmény.

Zaltschek Arthur dr.
kísérletügyi igazgató.

A gazdakörök szervezéséről és vezetéséről.

Irta: Dr. Nagy Endre.

Lássuk milyen alapszabályok szerint alakulnak ezek a gazdakörök! Példának az Erd. Gazd. Egylet idevonatkozó alapszabályait közlöm román és magyar szövegben, mellyel a többi egyesületek alapszabályai is kevés eltéréssel megegyeznek.

A gazdaköri szervezeti szabályzat.

Az Erd. Gazd. Egylet 3388—1924 szám alatt a kolozsvári törvényszék által jóváhagyott alapszabályának keretein belül működő gazdakör szervezeti szabályzata.

I. Fejezet.

A gazdakör címe, székhelye, pecsétje és működési köre.

1. §. A gazdakör címe:
2. §. A gazdakör pecsétjének a felirata: a gazdakör címe és alakulási éve.

3. §. A gazdakör működési területe:

II. Fejezet.

A gazdakör viszonya az Erd. Gazd. Egyletthez.

A gazdakör az Erdélyi Gazdasági Egylet kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabályának keretein belül működik.

A gazdakör az Erdélyi Gazdasági Egylet, illetve vármegyei szervének tagjai sorába, mint olyan belép és e tagsági minőségben ugyanazon jogok illetik és kötelezettségek terhelik, minőket a mindenkor alapszabályok előírnak.

III. Fejezet.

A gazdakör célja és annak elérésére szolgáló eszközök.

4. §. A gazdakör célja: az általános mezőgazdaság ügyének előbbrevitelé: a szakértelem fejlesztése; új és javodalmazó termelési- és tenyésztési ágak, irányok- és módok bevezetése, egyszóval: a gazdaosztály gyarapodásának és anyagi jólétének előmozdítása.

5. §. A cél elérésére a következő eszközök szolgálnak:

a) A célszerűnek ismert gépeket vagy maga beszerzi és tagjainak mérsékelt díjért használatra adja, vagy azoknak kibérlése iránt intézkedik.

b) A takarmánytermelés fejlesztése, legelők javítása és bérlése, a legelő-ügy szabályozása által az állattenyésztés felvirágzását előmozdítani.

c) A hasznosnak tapasztalt újabb növényekkel kísérleteket végezten és azokat meghonosítja.

d) Gazdasági hitelintézetet, termény- és árucsernokot, olvasókört, népotthont, háziipari műhelyeket és földműves iskolát állít fel.

e) A kormányhoz és egyéb hatóságokhoz, egyesülésekhez céljainak elérése érdekében az Erdélyi Gazdasági Egylet, illetve annak vármegyei szerve útján fellratokat, előterjesztéseket és átiratokat intéz.

f) A mezőgazdálkodás, földművelés, állattenyésztés terén feltűnő szorgalmat tanusító és aránylag legnagyobb eredményt felmutató gazdákat érem-, pénz vagy dícsérő-oklevelekkel jutalmaz.

g) Időnként gazdasági terménykiállítást rendez, hol a legkiválóbb termények előállítását érem-, pénz vagy dícsérő-oklevelekkel jutalmazza.

h) Ingatlanok vétele, bérlése, árverése alkalmával tagjainak érdekében közbenjár.

i) Az Erdélyi Gazdasági Egylet, illetve annak vármegyei szervét, a községi előjáróságot a gazdasági ügyekben tájékoztatja, azoknak elintézésében támogatja.

j) Szak- és napilapokat járát, könyvtárat létesít.

IV. Fejezet.

Tagok.

6. §. Gazdakör tag lehet minden fedhetetlen jellemű s a mezőgazdálkodás iránt érdeklődéssel viselkedő férfi és nő, továbbá jogi személyek.

7. §. A gazdakör tagjai: alapító és rendes tagok.

8. §. a) Alapító tag az, ki a gazdakör pénztárába egyszerűenkorra . . . leut fizet.

b) Rendes tag az, ki a gazdakör pénztárába évenként annak első negyedében . . . leut fizet. A belépés mindig az illető évről január hó 1-től számítatik és pedig hat évi fizetési kötelezettséggel.

9. §. Az alapító tagsági díj készpénzben vagy az ennek megfelelő, a gazdakör céljaira szolgáló más értékben is befizethető.

10. §. Az alapító és rendes tagokat a közgyűlés veszi fel.

11. §. A tagok belépésük által elfogadják a gazdakör szervezeti szabályzatát és kötelezik magukat azoknak megtartására.

V. Fejezet.

A tagok jogai és kötelezettségei.

12. §. Az alapító és rendes tag tanácskozó és indítványozó és szavazati joggal bír, választó, választható és élvezti a gazdakör által nyújtható összes kedvezményeket. Magánszemélyek jogait csak személyesen, a jogi személyek pedig meghatalmazott képviselő által gyakorolhatják.

13. §. A tagsági jogok és kedvezmények csak azokat a tagokat illetik meg, kik az előző évről nincsenek hátrálékban.

14. §. Az a gazdakör tag, ki a gazdakörnek köztudomásulag anyagi, vagy erkölcsi kárt okoz, a szervezeti szabályzatot nem tartja be, tagtársalval szemben összeférhetetlenségét, az elnökséggel, vagy a tiszviselőkkel szemben tiszteletlenségét tanusít, a közgyűlés által kizárható.

15. §. A tagság megszűnik a községből való el-távozás, elhalálozás és kizárás által. Az elhunyt tagnak hátrálékait az örökösök kötelesek megfizetni.

16. §. Az a tag, ki hat évi tagsági kötelezettségének lejártá előtt 30 nappal kilépését írásban nem jelenti, újabb hat évre tagnak tekintendő.

VI. Fejezet.

A gazdakör vagyona és jövedelmi forrásai.

17. §. A gazdakör alapítókijét a beüzemelt alapítványi összegek, adományok és hagyományok és az évenként tőkésíthető jövedelmi feleslegek képezik. Az alapítókének egy része sem költendő el s annak a legreálisabb közcélú vállalatokba való befektetése is csupán közgyűlési határozattal engedélyezhető. A gazdakör elkölthető jövedelmel a következők: az alapítóké kamatal, tagsági díjak, a gazdakör által alapított vagy támogatott közcélú szövetkezetek, vállalatok- és intézetektől járó osztalékok és minden olyan rendkívüli bevétel, melynek tőkésítését a közgyűlés el nem határozza.

VII. Fejezet.

A gazdakör szervezete.

18. §. A gazdakör ügyelt intézik: a) közgyűlés, b) az elnökség, c) a tiszviselők.

A) A közgyűlés.

19. §. Közgyűlés évenként négyszer, évnegyedenként tartandó.

Rendkívüli közgyűlést sürgős és fontos ügyek ellátására végett szükség esetén legalább is 5 tagnak kivánatára az elnök hívhat össze, vagy tartozik összehívni.

A közgyűlést meghívó a tagoknak olyan időben küldendő meg, vagy oly időben teendő közzé a szokásos módon, hogy a tagok arról a gyűlést megelőzőleg 3 nappal tudomást szerezhessenek.

A közgyűlésen az elnök, vagy alelnökök egyike, ezeknek akadályoztatása esetén pedig a közgyűlés által kijelölt helyettes elnökök. Az előadói tisztet a titkár, a jegyzőkönyv vezetését pedig a jegyző, vagy az alelnök által arra kijelölt tag végzi.

20. §. A közgyűlés tárgyal minden év első közgyűlésén:

- a) elnöki megnyitó,
- b) titkár jelentése a múlt évi működésről és tervezet a teendőkre nézve,
- c) zárószámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása,
- d) költségvetés megállapítása,
- e) gazdaköri tőkének hova fordítása, ingatlan vagyonnak szerzése vagy eladása,
- f) indítványok tárgyalása,
- g) elnök, alelnökök, titkár, jegyző, pénztárnok és 2 számvizsgálónak megválasztása.

A közgyűlés határozatképes, ha a tiszviselőknél kívül legalább 5 tag van jelen. Ha a tagoknál ekkora száma nem jön össze, akkor legalább 8 nappal későbbi időpontra új közgyűlés hívandó egybe, mely a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határoz.

Tag kizárását tárgyaló határozatok mindenkor titkos szavazással hozandók.

21. §. A közgyűlés egyéb határozatait közfelkiáltás vagy felállítás általi szavazással általános szavazó többséggel hozandók.

22. §. A szervezeti szabályzat vagy az alaptörvények álagának megváltoztatására vonatkozó határozatok hozatalához szükséges, hogy a közgyűlésen a tagoknak legalább is fele legyen jelen és hogy a jelenlevő tagok legalább 2/3-ad része a megváltoztatás mellett nyilatkozzék.

23. §. A közgyűléstől vezetett jegyzőkönyvet az elnök és jegyző hitelesítik.

B) Az elnökség.

24. §. Az elnöki teendőket végzi az elnök és 2 alelnök, akiket a közgyűlés 3 évre választ.

25. §. Az elnök hatásköre:

- a) Képviselet a gazdakört a kormány, hatóságok, egyesek és a nagyközönséggel szemben törvény előtti és törvényen kívül.
- b) Állandó felügyeletet gyakorol a tiszviselők, a gazdakör minden működése, összes vagyona és egész ügykezelése felett.
- c) A közgyűlést összehívja és tárgyalásait vezeti.
- d) A költségvetés szerint a kiadásokat a pénztárból utalványozza.
- e) A pénztárt bármikor, de évenként legalább egyszer a titkár és legalább egy számvizsgálónak jelenlétében megvizsgálja.
- f) A kiadványokat a titkárral együtt aláírja.
- g) Az egyesület pecsétjét őrzik.

26. §. Az elnököt akadályoztatása esetén, az alelnökök valamelyike helyettesít megválasztási sorrend szerint.

C) Tiszviselők:

Titkár.

27. §. A titkár 3 évre választatik. A titkár kötelességei:

- a) Őrzi az egyesület iratát.
- b) az üléseknek rendes előadója és az ügyeket tárgyalásra előkészíti,
- c) szerkesztik az időszakos jelentéseket, hírlapoknak szánt közleményeket, végzi az egyesület mindennemű levelezéseit.

Jegyző.

28. §. A jegyző 3 évre választatik. A jegyző kötelességei:
a) vezeti az ülések jegyzőkönyveit és kívánatra kláallítja a jegyzőkönyvi kivonatokat,
b) támogatja és szükség esetén helyettesíti a titkár.

Pénztárnok.

29. §. A pénztárnok 3 évre választatik. A pénztárnok kötelességei:
a) felelősség mellett kezeli a gazdakör pénztárát, minden jövedelmet ő vesz be, minden kiadást elnöki utalványra és nyugta mellett ő teljesíti, a hátralékok kimutatását, a pénztári számadást a közgyűlés által meghatározott forma szerint vezeti.
b) az alapítványi tőkéket és a nagyobb pénztári folyó készletet gyümölcsözteti.
c) a gazdaköri tagokról rendes nyilvántartást vezet,
d) az év első negyedében a múlt évi zárószámadást, vagyonmérleget és leltárt minden évben az első közgyűlés elé terjeszteni tartozik.

VIII. Fejezet.

A gazdakör feloszlása.

30. §. A gazdakör feloszlását a közgyűlés határozhatja el. Ily határozat hozatalához szükséges, hogy az összes tagok 2/3-da a feloszlás mellett határozzon. Feloszlás kimondása esetén a meglévő vagyon az Erdélyi Gazdasági Egyletnek, illetve vármegyei szervének gyümölcsözőleg való kezelésre átadandó.

Jelen szervezeti szabályzatot tárgyalta és elfogadta a-i gazdakör-t-i év-hó-n tartott közgyűlésén

Hitelesítők:

elnök.

jegyző.

Az alakuló közgyűlés.

Ez a gazdakör első gyűlése, melyet egy ideiglenes elnök — korelnök — vezet a megyei gazd. egylet, vagy az Erd. Gazd. Egylet kiküldöttjének jelenlétében,

A korelnök feladatai:

1. A jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyvhitelesítő tag felkérése.
2. Alapszabályok ismertetése, melyet rendszerint a központi kiküldött végez, ki inkább az alapszabályok szellemét ismerteti, míg azok felolvasása a gyűlés jegyzőjének kötelessége.

Meggondolandó itt, hogy ha az előterjesztett alapszabályoknak csak egyetlen pontját változtatjuk is meg, már elszakadtunk a központi vagy megyei gazd, egylettől s mint önálló egyesületnek kell magunkat elismertetnünk. Hogy ez mennyire körülményes a későbbiekben látni fogjuk. A gazdakör munkaképességét különben sem egyik, vagy másik paragrafus dönti el, hanem a vezetők ügyessége és a tagok összetartása.

3. Az alapszabályok tárgyalása rendjén állapítandó meg az évi tagsági díj is.
4. Alapszabályok felolvasása után elnök felteszi a kérdést, hogy elfogadják-e azokat?
5. Az alapszabályok elfogadói azonnal aláírják az e célra előre elkészített tagsági nyilatkozatokat.

Tagsági nyilatkozat.

(Alapítók részére.)

Alulírott kötelezőleg kijelentem, hogy a gazdasági egyesület kebelében alakult-i gazdakörnek alapító tagjai sorába belépek és kötelezem magamat arra, hogy egyszersmindenkorra-i alapítói díjat a gazdakör pénztárába 30 napon belül befizetek.
Kelt 19-i év-hó-n.

tanúk

aláírás

Tagsági nyilatkozat.

(Rendes és rendkívüli tagok számára.)

Alulírott kötelezőleg kijelentem, hogy a

..... gazdasági egyesület kebelében alakult-i gazdakörnek rendes rendkívüli tagjai sorába belépek és kötelezem magamat arra, hogy a jelenleg-i évi tagsági díjamat minden év január hó 31-ig pontosan befizetem. Az alapszabályok minden reedelekezésének magamat alávetem s ezzel elismerem a közgyűlésnek azon jogát is, hogy az évi tagsági díjat felemelheti és leszállíthatja.
Kelt 19-i év-hó-n.

tanúk

aláírás

Helyesen teszi a gyűlés korelnöke, ha a tagsági nyilatkozatok aláírás idejére szünetet rendel el.

6. Korelnök a szünet végén a gyűlést ismét megnyitja és bejelenti, hogy a gazdakör a név és számszerint bejelentett tagokkal megalakult. Felkéri távozásra azokat, kik nem tagjai a gazdakörnek és

7. elrendeli egy gazdaköri elnök, ennek megtörténte után 2 alelnök, 1 titkár, 1 jegyző és 1 pénztáros megválasztását.

8. Választások megejtése után a korelnök átadja helyét az elnöknek.

A gyűlés jegyzőkönyve legyen egyszerű, rövid és világos. Ajánlom erre az alábbi, az Erd. Gazd. Egylet által összeállított mintát.

Jegyzőkönyv,

mely felvétellett községben 192-i év-hó-én a közsegi gazdakör közgyűlésén.

Elnökölt:

Jegyzett:

Jelen voltak:

Elnök üdvözlí a megjelenteket, bemutatja a gyűlés tartására vonatkozó hatósági engedélyt.

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri és gazdatársakat.

a súlyos megélhetési és gazdasági viszonyokra való tekintettel javasolja, hogy a földmivelő kigazdák részére vetőmagvak, gazdasági gépek, eszközök közösen való beszerzése, szaklapok járatása, egyszóval a földmivelő nép anyagi jólétének előmozdítása céljából alakítsák meg a gazdakört. Amikor országsherte az iparosok, kereskedők, munkások, fogyasztók, kivétel nélkül mind szervezkednek, a gazdaközönség sem maradhat szervezetenélül.

A közgyűlés egyhangulag elhatározza, hogy a jelen jegyzőkönyvhöz mellékelt szervezeti szabályzat alapján megalakítja a gazdakört

Elnök javasolja, hogy az elfogadott szervezeti szabályzat értelmében a gyűlés válassza meg a gazdakör elnökségét és tiszviselőit.

A gyűlés a gazdakör

elnökéül:
alelnökéül:
jegyzőjéül:
pénztárnokául:
gazdatársakat megválasztja. A megválasztott vezetőséget felkéri és annak kötelességévé teszi, hogy a gazdakör kebelében tömörített termelők érdekének képviselőletében szükséges lépéseket mindenkor idejében tegye.

Biztosítja az ujonnan megválasztott vezetőséget, hogy a kigazdák minden közérdeklő akcióban támogatni fogják. Felkéri, hogy a hatóságok előtt való eljárásról, gazdaköri helyiségről, lapokról és berendezésről gondoskodni sziveskedjék.

..... javaslatára a közgyűlés a gazdakör évi tagdíját-ban állapítja meg.

Elnök felkéri a jelenlevőket, hogy a gazdaköri tagsági nyilatkozatokat most, amikor a tagok együtt vannak, írják alá és a távollévőket értesítsék, hogy a tagsági nyilatkozatok tagtársnál vannak, akinél pótlólag aláírhatók.

Elnök köszönetet mond a jelenvoltaknak az ülésen való megjelenésért, kitartására buzdítja a gazdákat és az ülést bezárja.

Kmf.

elnök.

Hitelesítik:

Jegyző.

A jegyzőkönyv szövegét román nyelven is közöljük.

Proces-Verbal

dresa în comuna ziua
 luna în adunarea cercului agromilior.

Președintele:

Secretar:

Prezenți:

Președintele salută prezenți și prezenta autorizația pentru tinerea adunării.

Provoacă la verificarea procesului-verbal pe Domnul

și

propune să fie organizat cercul agricultorilor având în vedere împrejurările economice, pentru sprijinirea stărilor materiale al poporului agricol pentru cumpărarea comune al samanturilor, mașinelor și uneltelor. Mesele, comerțanții, muncitorii nu pot fi ramane neorganizate.

Adunarea hotărăște se fie format cercul agricultorilor pe baza regulamentului alăturat acestui proces-verbal

Președintele propune se fie alasa președinția pe baza regulamentului.

Adunarea alege că președințe pe Domnul

ca subpreședințe pe Domnul

.....secretar pe Domnul

.....ca casir pe Domnul provoacă și obliga președinția ca să facă tot ce e necesar pentru interesul agricultorilor.

Asigura președinția ca agricultorii o vor sprijini acțiunea sa de interes public. Roaga se binevoiasca a tins seama de reprezentanța înalte forarilor, de localul cercului de reviste și de aranjare.

la propunerea Domnului fixează ca taxa anuala al membrilor.....L.

Președintele provoacă pe Domnul prezentii se însucelească declarațiile de membrii.

acum când sunt toți împreună el să încunostințează membrii absenți ca declarațiunile pentru însalitura se gesească la Domnul

Mulțumind pentru prezența provoacă o munca starultora și ridică sedința.

Data ca mai sus.

președințe.

Aprobare:

secretar.

A gyűlés vezetője okvetlen emlékezzék meg megnyitáskor a jelenlevő hatósági személyekről. Üdvözölje megnyitó beszédében úgy őket, mint a többi vendégeket. Ugy a korelnök mint az elnök és központi kiküldöttnek ajánlom, hogy ne csupán lelkesítő frázisokat hangszolyozzanak, mert ezek hamar elröppennek,

hanem igyekezzenek a község gazdasági viszonyait előzetesen tanulmányozni és a jelenlevő gazdákra *reális haszonnal járó, könnyen megvalósítható célokat, feladatokat kitűzni*. Ezzel sokkal jobban és maradandóbban a gazdakörhöz kapcsoljuk a tagokat, mintha légvárakat építünk és szép, de homályos mondatokkal árujuk el, hogy sem a község, sem a gazdák kívánságait nem ismerjük.

Városaink és az agrárreform.

Írta: Dr. Szentkirályi Ákos.

(Folytatás)

II.

Kolozsvár egész közönségének ellátása mindaddig hiányos lesz, a város határának megnyirbálása miatt, míg az elvesztett területeket legalább részben vissza nem kapja, *a régi gazdatársadalom nem fog megmaradni földjén kétszer-többször annyit termelni, mint amennyit mostanig termelt*. Sietni kell az erre a célra törekvéssel. „Hannibal ante portas” a régi latin mondás szerint. A bolgárkertészek még nagyobb számmal fogják a piacot elfoglalni. Ezeknek egyengeti az útját a városok határának kisajátítása, nem pedig a szomszédos községek kedvezményezettjeinek.

Jól tudjuk, miszerint a zöldségtermesztés legjövődmezőbb módja a tavasztól őszig, a napi fogyasztásra szükséges zöldségek termesztése és piaca vétele. Tudjuk azt is, hogy nálunk szokásos termesztéssel előállított valamennyi zöldségféle tartalmazmasabb és ízletesebb a bulgárrendszerű öntözéssel termesztetté. A régimódi háziasszonyok többre is becsülik amit a hóstátiak visznek a piacra és szívesebben vásárolják. Gazdáink arra kell törekedjenek, hogy ugyanazon táblán, élelmes módon ügyeskedve többet termesszenek, ami akinek sikerül, olcsóbban is árulhat. Csakis ezzel lehet a bolgárokat a nyári piacról leszorítani. A bolgáröntözéssel naphosszat, vasárnap és ünnepnap is vízben, sárban meztőláboskodni nem a mi gazdáinknak való termesztési mód. Akiknek gazdaságukban más dolguk is van napnap után.

*

Nem célszerű „háziüzembe vett termesztés”-re bízni a város tanácsát — amint ezt egyik napilapunk a minapában tette, — hanem arra kell bízni, hogy valóban okosan kigondolt liberális intézkedésekkel távolítson el minden akadályt a többtermelés útjából. Afelől kell meggyőzni a tanácsot, hogy a gazdálkodó közönség munkakedvének, munkaerejének mindenféle elmaradható rendeletekkel való elenyészése és mindenféle újabb és újabb terhek rákérésével való gyengítése, végeredményben: *az egész közönség élelmiszerének rovására történik*.

Ugyancsak a város közlélmzése fogja kárát vallani, ha a közeledő választások alkalmával, a földmivelő közönség tapasztalt régi tagjai nem fognak megfelelő számban a közgazdasági bizottságba jutni.

*

A városi közlélmzés bajait a város földmivelő társadalmának régi gárdája hivatott megszüntetni egyrészt a termelés fokozásával, másrészt a szervezkedéssel.

Többet, jobbat kell termelnie, mint eddig. Amikor majd földmivelő gazdáink valamennyien pontosan fizető tagjai lesznek az immár jóváhagyott alapszabályokkal dolgozó „Kolozsvári Gazdasági Egylet”-nek: olyan tekintélye, sulya lesz, amelyet mindenütt respektálni fognak.

Valamennyi városunk gazdaközönségét vállvetett munkára kell felszólítani, gazdakör alakítására ösztönözni, gazdasági érdekeik sikeres védelmére, gazdaságunk fejlesztése dolgának megkönnyítésére, magyarságuk biztosítására, a magyarság egyetemének erősítésére.

Bizonyára akadni fog valamennyi városunkban, az erők egyesítésének nagy előnyeit ismerő gazda, aki vállalkozni kész kiadni a jelszót a gazdakör alakítására, azon a módon, amint azt az Erdélyi Gazdasági Egylet vezetői az „Erdélyi Gazda” ezévi első számában hirdetik. Az E. G. E. kötetébe sorakozó gazdakörök élvezni fogják, mint az E. G. E. főlkjai egy erős egyesület minden előnyét, részesei lesznek az E. G. E. tekintélyének és szellemi tőkájének.

Valamennyi városunk gazdáinak azonban társadalmilag is szervezkedni kell egymás megismerése, egymás kiismerése céljából az egymásrataltság megértésére, a közös sors megértésére, a vallásra nem néző atyafiságos indulat istápolása végett.

Utána csinálni kellene, amit a székelyek talán 800 esztendővel ezelőtt megcselekedtek, de amiről az idők folyásán — sajnos — elfelejtkeztek. Amit a szászok is megcselekedtek és nagyszerű hasznát látták évszázak során és látják leginkább ma a mienkhez hasonló sulyos megpróbáltatások között.

Tizenként kell csoportosulni. Minden tíz nagykoru polgár tizedest választ kebeléből. Tíz tizedes századost választ maguk közül. Mindez gyűlés tartása nélkül, egyszerű megbeszéléssel megörthethetik. Csak atyafiságos jóakarattal kell hozzá és megértéssel, hogy az ajtónk előtt a veszedelem: *az egyedülállót eltaposó kíméletlen verseny*. Meg kell fontolni, hogy a gazdakör a gazdasági egylet eredményesebben, gyorsabban fog dolgozhatni, ha tagjai egyébként is jól megszervezve helyezkednek el védőszárnyai alá.

Vége.

Emlékezzünk mult időkről.

Írta: Dezső Miklós ny. szől. és bor. főfelfügylő.

(Folytatás.)

(Gazda és munkás tudatlansága bizony ez, de nem hibáztatom őket, mert voltak szakkezegek is, akik ezt így tanították, mert ők se tudták. Kérdelem: itt inter parenthesis, ha vajjon ma nem ugyanezen végtelen balga mivelés pusztította ki a phylloxera vész után nagy áldozatok árán oltványokkal betelepített szőlőket is? Nem csodálom, ha némely gazda irtózik újból telepíteni, mert rövid életű az oltvány. Bizony bizony mondom nektek szőlős gazdatársak, ne kövessétek a csutkára metsző, szőlőfiatalítás címe alatt rejlt szőlőtő életirtását. Az erdélyi karikás: *comb mivelet és nem tőkefejes mivelet*. Bocsánat e kitérésért.)

59 ik lapon. Az Erdélyi Pinceegylet kezelése és vezetésével Timár Károly g. egyleti titkárt emelik ki, majd Sári László tanár magán pincészetét jól kezelt fajboraival.

Felsorolják, hogy az Erd. Pinceegyletnek mintegy 1000 H. lit. bora van kezelés alatt circa 100.000 frt. értékben, mivel vedre akkor átlag 80 kr. volt. De már akkor is a jól kezelt fajborok vedre 2—5¹/₂ frt. is volt. A rizlingről megjegyzi: azt a leggyakorlottabb száj és orr is jóhannisberginek tartaná, főleg ha jóhannisbergi pincében izlelhetné.

A furmint (som) bor a legjelesebb szomorodni összes jellemét árulja el.

68. lapon. Kocsárdon Fosztó Ferenc a 40-es években még jószágigazgató korában első szőlész Erdélyben, ő tette a legelső fajbor kísérleteket Miriszlón, az enyedi kollegium híressé tett szőlőben, mely ma is magas nívón álló oltvány szőlő, kítűnő borsajjaival, melyeket e hegy még fajánál is kítűnőbbé tesz.

A 69. és 70. ik lapon szomoruan sorolják

fel, hogy Erdélyben akkor közönségesen 40 frt. a brutto bevétel és netto még 8 frt. 76 kr. is alig marad. (Mégis mennyi jeles birtokost fogok alább felsorolni, kik Erdélynek és külön-külön vidékeiknek borász apostolai voltak.)

71. lapon. Maros-Újvár (bánczai hegy) és szilvási Gróf Mikó Imre birtokán a rajnai rizling és tramini képezi a bánczai és lapádi hegy 42 kat. holdjának tömegét. Elismeréssel vannak Fodor György és Albert Lajos szenvedélyes szőlőkezelőröl.

A fajmustok klosterneuburgi (Babó-féle) must mérőn mutatnak:

Rizling (lapádi)	21	%
Leányka (bánczai)	20	"
Kövér	21	"
Járdovány	21	"
Som	22	"
Tramini	24.5	"
Szürke-barát (klöv)	27	"

A pincében a lapádi Som (1866 iki) testes, zamaos, mely a furmint összes kitudóségeit bírja.

Szilvási 1867-iki r. rizling a rajnainak felséges bonquetjében bővelkedik. Még Preszákán és Szilágy megyében 20—20 k. hold szőlője volt fajokkal ültetve gróf Mikónak.

73. lapon. Miriszlón a n.-enyedi kollegium 100 k. holdat kitevő szőlői közül a miriszlói esett utba 18 k. hold. Nem győzik eléggé dicsérni. Következik Csombord, Báró Kemény István a természet által nyújtott kiváló előnyöket felismerve, mint szenvedélyes szőlész és borász, ügyszeretet, szakértelem, kitartás vezérellek 30 évi tapasztalata után a tőkéknek lehető legmagasabb fokára.

Itt egy szerény (az akkori viszonyoknak megfelelően) példát hoznak fel. Ha Báró Kemény István rizlinget ültetett, mely k. holdanként csak 50 erdélyi vedret termelt volna a 5 frt, akkor is 250 frt. brutto jövedelem az, amely összeg circa 3000 frt. tőkét képvisel, mígha valamely más közönséges kevert szőlőfajt telepít és 40 vedret terem k. holdja, úgy a tőke alig 800 frtnak felel meg. (Ez évben N.-Enyeden a közönséges must literje volt 7—12 lei, míg a fajmustok 15—22 lei között keltek el.)

A csombordi 1869-iki must mérések mutattak klosterneuburgi mérőn:

Som	18	%
Rizling	22	"
Kövér	22	"
Tramini	23	"
Szürke barát	25	"

Itt újra és újra reá mutatnak a magyarországi meszes talajok szesz dus boraira, míg Erdélyben a *bouquet* vitte és viszi ma is a főszerepet és ebben utolérhetetlen.

Folyt. köv.

A délvidéki lucernamag az erdélyi piacon.

A múlt évi rossz lucernamagtermésünk annak a szükségességét hozta magával, hogy a várható vetőmaghiány fedezése céljából kereskedőink délvidéki (délfrancia és olasz) lucernamagot hozzanak be. A délvidéki lucernamagunk országunk területére való behozatala mindenestre *ártani fog a hazai lucernamagunknak*, egyik keresett és értékes kiviteli cikkünknek. Aratni *fog de facto* azáltal, hogy a délvidéki éghajlat alatt elkényeztetett, kevésbé ellentálló féleséget vlszünk a kulturáinkba, *ártani fog még*

azáltal is, hogy *már a hirt* is annak, hogy a vidéki mag nálunk elvetésre kerül, ártalmára lesz a jövő években várható kivitelünknek. Igaz ugyan, hogy kint a földön nagymérvű dézsmálás folyik az ember beavatkozása nélkül is: az elvetett mag után fejlődő növények közül csak az marad meg, amely a telünket állja s így meghonosulva egy idő múlva az idegen lucerna is ugyanazokat a tulajdonságokat fogja felvenni, amelyekkel a régi erdélyi lucernánk rendelkezett. Addig is azonban számolnunk kell a behozatali országok magas fejlettségű kulturájával, amely magával hozza, hogy a vetőmag fogyasztói nagyon is megválogatják a mag származását s hogy már maga az a hír, hogy Erdélyben délvidéki magot hoztak be, alkalmas arra, hogy lucernamagunk hírnevét és keresettségét a jövőben rontsa.

Ezért idején valónak tartjuk gazdaközönségünknek figyelmébe ajánlani, hogy *ne vásároljon sem délvidéki lucernamagot, sem ennek keverékét*, hanem vetőmag hiány esetén iparkodjék bármilyen *belföldi magot beszerezni*.

Magyarországon a délvidéki magot külön e célra készült bárcával ólomzárólják, *amelyen a délvidéki származást feltüntető módon jelzik*.

A délvidéki árunak pusztán jelenléte az erdélyi piacon már nagy óvatosságra int. Sokat kevernek. A délvidéki áru feltűnően szép, aranyárga, telt mag, az idej erdélyi áru csunya, töppedt szemű, barnás színű, a délvidéki áru nagyon liszta, többnyire arankamentes, vagy nagyon kevés arankás (ami egyedüli előnye), az erdélyi áru pedig gyomos, többnyire sok vad muharmagot tartalmaz. A vetőmag színének és lisztségének megjavítása már egymagában is csábítja a kereskedőket a *keverésre*. Mivel nem minden vetőmag kerül ólomzár védelme alatt forgalomba, ismételve ajánljuk a legnagyobb óvatosságot.

Lucernamag vásárlásakor a kereskedőtől feltétlenül kérjük a *mag származásának határozott megjelölését*; ha nem ólomzárólt magot vásárolnánk, okvetlenül győződjünk meg egy félkilónyi mintának a vetőmagvizsgáló állomáshoz való beküldésével is a mag valóságos származásáról. Ha el nem kerülhet a déli vidéki mag beszerzése s az olasz meg a francia mag közt kellene választanunk, válasszuk inkább a délfrancia, a provençe i magot, melynek gazdasági értéke nagyobb.

Egyleti élet.

Gazdasági tanfolyam a kolozsvári református theológián. A mezőgazdaságtan régen rendes tantárgy volt a theológiákon, az idők folyamán azonban mostoha sorsra jutott és egészen töröltetett a tantervből. Az Erdélyi Gazdasági Egylet gazdaköri szervező munkája rendén egyes helyeken tapasztalta, hogy a falusi lelkesek nem rendelkeznek azzal a felkészültséggel, aminő kívánatos volna egy a lelkes, mint a hivek érdekében. Ezért ezügyben megkereséssel fordult a kolozsvári ref. theologia igazgatóságához, amelynek eredményeként örömmel közölhetjük, hogy a folyó évben március hó két első hetében egy gazdasági tanfolyam fog tartatni a ref. theológián, amelynek látogatása kötelező lesz a III. és IV. éves hallgatók számára. A tanfolyam tantervét most dolgozza ki az Erdélyi Gazdasági Egylet és az előadókat is a héten fogja felkérni az egyes tárgyak előadására. A tanfolyamra az E. G. E. meghívta az uniótheologia ifjuságát is, akiknek bekapcsolódása még inkább növeli a tanfolyam jelentőségét.

Nemesített zab vetőmag kapható. Tagjaink szives tudomására hozzuk, hogy nemesített zab vetőmag kapható egyesületünk titkári hivatala útján. A zab a Samanta magnemesítő Rt. termelvénye. Az érdeklődő gazdátársaknak készséggel szolgálunk részletes árajánlással.

A nagyborosnyói gazdakör e héten jelentette be az E. G. E.-hez való csatlakozását. A gazdakörrel az alábbiakat közöljük. A gazdakör 1922. évtől áll fenn. Jelenlegi taglétszáma: 139. Van két vetőgépe, amelyet mérsékelt ár mellett bárki használhat. Ezzel kapcsolatosan van saját kebelében működő állatbiztosító szövetkezete. A kényszervágás alá jött állat husa a tagok között a forgalmi ár mellett szétosztódik. Ezenkívül van könyvtára a gazdakörnek, amelyet virágoztatni igyekeznek. A gazdakör vezetői: elnök: Bartha Lázár, elnökhelyettes: Csia László, pénztárnok: Síkes Lázár, jegyző: Fülöp Miksa községi jegyző. A gazdakörök figyelmébe ajánljuk az E. G. E. igen olcsó szakkönyveit és a *Magyar Nép*, a *Minerva* és *Pásztortűz* könyvtárát. Ezekben a legjobb és legolcsóbb magyar könyvek fellelhetők. Tartalomban ezek igen gazdagok és változatosak.

Tagdíjnyugtázás. Az egyesület titkári hivatalához a következő összegek küldettek be a héten:

Alapító tagdíjat 2000 leit fizetett: Mészáros István Felvinc. 1925. évre 100 L. tagdíjat fizettek: Gazdakör Nagyborosnyó, Mózes Henrik Olthévíz, Ocskay István a kamat Dédács. 1925. évre 100 L. E. G. pótdíjat fizettek: Gazdakör Nagyborosnyó, Mózes Henrik Olthévíz, Ocskay István Dédács. 1926. évre 100 L. tagdíjat fizettek: Bosnyák József Gonc, Kopacz Béla Gyergyószentmiklós, U. Ujjalussy Miklós Remetemező, Joós András Kisborosnyó, Osztai N. Zsigmond Mezősomlyó, Issekutz Viktor Erzsébetváros, ifj. Ilyés Viktor Kolozsvár, Gazdakör Nagyborosnyó, Hangya Palotailva, Wachsmann Károly Kisczég, dr. Schilling Lajos Mócs, Veszprémi Pál a. kamat Sármás, br. Bálinti Károly Nagyernye. 1926. évre 50 L. tagdíjat fizetett: Pápay János Szurduk. 1926. évre 100 L. E. G. pótdíjat fizettek: Bosnyák József Holt, Kopacz Béla Gyergyószentmiklós, Pápay János Szurduk, U. Ujjalussy Miklós Remetemező, Joós András Kisborosnyó, Osztai N. Zsigmond Mezősomlyó, Issekutz Viktor Erzsébetváros, ifj. Ilyés Viktor Kolozsvár, Hangya Palotailva, Wachsmann Károly Kisczég, dr. Schilling Lajos Mócs, Veszprémi Pál Sármás, br. Bálinti Károly Nagyernye, Mészáros István Felvinc.

Irodalmi szemé.

Aranytollat az Erdélyi Gazda legjobb szakíróinak! Az E. G. közleményeit a jövőben még inkább a szakirodalom szolgálatába óhajtuk állítani. Az okleveles gazdak találkozóján amikor erről került szó, egyik kedves munkatársunk azt a gondolatot vetette fel, hogy minden esztendőben az egyes szakok legjobb cikkirőit arany tollal jutalmazza a szerkesztőség, hogy ezzel is buzdítsa az okleveles gazdákat az irodalom terén való munkásságra és egy írói gárdát válogasson ki ezzel maga köré. A mindnyájunknak igen kedves gondolatot az E. G. E. irodalmi szakosztálya legbővelebbi ülésén fogja tárgyalni. Addig is kérjük T. Gazdátársainkat, hogy szakközleményeikkel minél sürűbben sziveskedjenek szerkesztőségünket felkeresni.

Irodalmi szakosztályunk új kiadványa. Az E. G. E. Irodalmi szakosztálya ez év folyamán ismét egy új füzetet fogja szaporítani a kiadásában megjelenő füzet sorozatát. A sz. o. felhatalmazása alapján u. i. dr. Szentkirályi Ákos sz. o. elnök felkérte dr. Nagy Endrét, a Szolnokdoboka vm. G. E. titkárát, hogy a modern cukorrépa termelésről egy terjedelmesebb munkát írni sziveskedjék. Egyesületünk Cukorrépa termelési szakosztálya u. i. évek óta dolgozik a termelés fejlesztése érdekében és a füzet e propaganda munka segédeszköze gyanánt fog szolgálni és ismeretnie fogja e téren a külföldi termelési eredményeket, mivel

lési módokat és eszközöket. Az erdélyi magyar mezőgazdasági szakirodalom ezzel egy újabb értékes könyvvel fog gazdagodni. A könyv ez év tavaszán fog megjelenni.

Vegyes közlemények.

Id. Ugron Akos. Az Udvarhelymegyei Gazdasági egyesület egykori elnöke, v. főispán, földbirtokos, január hó 26-án hosszas szenvedés után életünk 77-ik évében szombathelyi kúriájában csendesen elhunyt. Temetése január hó 29-én folyt le impozánsan megnyilvánult részvét mellett.

Időjárás. A botfalusi cukorgyár meteorológiai állomásának megfigyelése szerint a maximális légnyomás 725.2 volt január 26-án. A minimum 709.0 volt január 17-én. A legnagyobb meleg +6.0°C. volt január 16-án. A legkisebb -21.6°C. volt január 21-én. Az átlagos hó -3.54°C. volt. A legnagyobb csapadék 7.8 mm. volt január 18-án. A csapadék egész havi mennyisége 20.0 volt. A csapadékos napok száma 12.

Választott bíróságok ítéletei. Az eddigi törvényes állapot szerint a választott bíróság ítéletét csak akkor lehetett a rendes bíróság előtt megtámadni, ha bizonyos formai hibák történtek. Nem lehetett megtámadni, ha bizonyos formai hibák történtek. Nem lehetett megtámadni sem azon az alapon, hogy törvényt sértő, sem pedig azon az alapon, hogy rosszul állapította meg a tényállást. Mindez azonban gyökeresen megváltozott az új semmitőszéki törvénnyel, melyek 35. cikkében kívannak mondván, hogy a választott bíróságnak polgári ügyekben hozott határozatait semmiségi panasszal meg lehet támadni a Semmitőszék előtt. Ez a megtámadás azonban nem csupán formai okokból történhetik, mint eddig: hanem a 30. cikk értelmében megtámadható azon az alapon is, hogy a törvényt megsértette, vagy a tényekben súlyosan tévedett a választott bíróság. Sőt megtámadható azon az alapon is, hogy valamely szerződést helytelenül értelmezett. Ezek szerint a választott bíróságok szuverenitása megszűnt és a tényállást valamint a jogi döntést a Semmitőszék felülvizsgálhatja. Megjegyezzük, hogy a törvény szövegével szemben egész sereg kétféle marul fel

A mételykor terjedése. A mételykor úgy a juhok mint a szarvasmarhák között az idén igen nagy mértékben lépett fel. A kolozsvári állattenyésztési és egészségügyi igazgatóság körletébe tartozó 8 vármegyéből bekért adatok szerint nagyobb arányban pusztít a mételykor Kolozs vármegyében: Almászentmihály; Alsófehervármegyében: Szeibenedek, Havasgárd, Felgyógy, Aranyosszohodol; Szilágyvármegyében: Szilágyillésfalva, Alsóvárcza; Besztercenaszód vm.: Mitiye, Szálva, Naszód, Szamomakód, Nagyrebra, Téles, Kisilva, Földra községekben.

Gazdabáli humor. A gazdabálon a supercsárdás javában folyt és az emelkedett hangulat közepette egy a megjegyzéseiről híres cukorrépatermelő gazdatársunk tréfásan megjegyzi: „Ezzel az energiával mennyi répát lehetne megkapálni”. De bizony azt hisszük, hogy nem egyszer a répa mellé, vagy belé vágott volna a mulató illyuság!

Ismét kapható a

Kriegner-féle REPARATOR

hülés, csuz, köszvény elleni szer, minden gyógyszerárban. — Ára 60 Lei. Ahol nem kapható, oda 3 üveget 200 Lei utánvétellel küld a főraktár: Farmacia Flohr Cluj.

A magyarországi cukorrépa árai. A magyarországi cukorgyárak az 1925. évi répáért 255 arany koronát fizetnek a cukorrépaért mint minimumot. A termelési költségek ennél alacsonyabb árat nem engednek meg, sőt ez az ár sem bizonyult elegendőnek ott, ahol a kat. holdankénti hozam valamely oknál fogva alacsony volt. Az 1926 évi árai tekintetében ma még Magyarországon, Jugoszláviában, Csehszlovákiában és Romániában nincs megállapodás.

PIAC.

Országos vásárok.

1926. február hó 15-én. Hátszeg, Kopacsél, Máramarossziget, Medgyes, Nagyajta, Nagytarna, Palocz, Sárköz. — 16. évi. Czege, Csege, Kibéd, Nagyborosnyó. — 17. évi. Szamosnagoroszló, Szilágycseh. — 18. évi. Belényes, Hosszúfalva, Szászbonyha, Zetelaka. — 19. évi. Nagyszalonta, Székelyhid, Tasnád. — 20. évi. Alcsina, Nagyhalmagy, Orádna, Temesrékás, Torda. — 21. évi. Nyáradszereda, Székelykeresztúr, Zaránd.

Szilvapalinka igen szilárd 70 leies alapár mellett. Borseprő szintén szilárd alapár 85 lei.

Borárak. Nagy változás állott be az irányzatban, mert a Regát igen olcsón ajánl jöminőségű árut. Ab Kolozsvár 10 Malligandos regát bor 10—12 lei, emiatt Arad is 11 Malligandos borért ab feladóállomás már csak 12 leit kér. A detail borfogyasztás gyenge.

A kolozsvári állatvásáron gyenge felhajtás mellett élénk kereslet volt. Jöminőségű vágótehénért 8—12 ezer leit fizettek. Vágóökrökben hiány volt. Ár per kg. 20 leig. Bivaly, vágó 5000—8000 lei. Növendékmarha 5000—5500 lejig, szoposborju igen drága, 1300—2000 lei darabja, ami élősúlyban 30—32 leinek felel meg.

A saazi komlóvásáron az irányzat lanya, az árai felfelé mennek, 200 csehkoronával per 50 klg. Prima saazi áru 4600 il-a 4200—4300 csk. az árai további esésére számítanak.

Bánáti állatárak. Hizlalt ökrök párja 25—34 ezer lei. Igás 12—19 ezer lei, fejőstehén darabja 8—12 ezer lei. Disznó éves 4000—4500 lei párja, féléves 2500—2800 lei. Borju 30—32 lei kg. Zsirsertés 34—37 lei, juhok 1000—1400 lei párja.

A szászsebesi állatvásárra 3000 drb. ökröt hajítottak fel. Az áru szép, a kereslet és kínálat igen jó volt. Eladtak 500 darabot ballítani 20—22 leies áron.

A gabonapiac az összes gabona-neműekben az irányzat szilárd. Ezek között is a buza vezet, mely Erdélyben besszarábiai vásárlásokra 980—100 lei per métermázs; a Bánátban 960 leire emelkedett az ár. Zab Erdélyben 550—560 lei. Bánát és Regátban 540 lei. Takarmányrépa Erdélyben 530—540 leire emelkedett Rozs szilárd; 680—700 lei. Kukorica 430—440 lei. Lóhere 60 leire emelkedett per kg. Lucerna 450—550 lei. Burgonya 180 lei. Lenmag 1250—1300 lei Kender 660—680 lei, borsó hámozatlan 550—600 lei. Lencse 1400 lei.

A februári maximális árai Kolozsváron. Kolozsvár város tanácsa e héten tartott ülésén a febr. maximális árai a következőképp állapította meg: barnaliszt 11.50, félbarna 15.25, fehér 16.25, luxus liszt 17.25 lej és ezen kívül minden kiló után 25 bani csomagolás. Barnakenyér 11, félbarna 13, fehér kenyér 16 lei. Marhahus 30—32, bivalyhus 21, szopóborju 37—41, sertés 39, sertéskaraj 45, hárj 62, szalonna 58, zsir 71 lej kilónként.

Az E. G. E. kiadásában megjelent könyvek és egyéb nyomtatványok árjegyzéke.

1 Réti János. A trágyáról, a trágyázásról	5.—
4 Tormay Béla. A borjúk fölneveléséről	5.—
6 Hauer Géza. A fejőstehénről	5.—
7 Hensch Árpád. A szántás-vetésről	5.—
17 Ásványi Lajos. A vörös lóhere termesztéséről	8.—
19 Herényi: A nyers takarmányok eltevése	5.—
20 K. Vörös S. A gazdaságok berendezéséről	5.—
21 Marc Ferenc. A kosárfűz termelése	5.—
22 Kovácsy Béla. Háziállatok takarmányozása	5.—
30 Nemes István: Az öntözés	5.—
36 Jakab L. Állataink egészségének gondozása	10.—
38 Cserhát Sándor. A gyomok kártékonyasága	5.—
43 Ikafalvi. Szőlőművelésről	5.—
45. Hadviger Albert. Tanácsadó fiatal gazdák számára	10.—
46 L'Hullier István. A káposzta-félék termelése	5.—
47 Dr. Baintner Ferenc. A mezőgazd. szeszgyárak	5.—
52 Dr. Barna. A kenyéradó növények ellenségei	10.—
53 Dr. Barna: Gyümölcsfák fontosabb ellenségei	10.—
54 Dr. Péter. Vadontermő gyógynövények gyűjtése	10.—
56 Dr. Cséser Lajos: Kalauz a falusi gazdasági társadalomtudományban	10.—
57 Szász Ferenc. Tejgazdaság. Sajt készítés	15.—
58 Jászberényi András. Tejgazdaság, vajkészítés	15.—
59 Cséser Gyula. Az utak és terek fásítása.	5.—
60 Dr. Szentkirályi Akos. Erdély juhai.	40.—
61 Dr. Péter Béla. A gyógynövénytermesztés	10.—
Hágtatásl jegyzék darabja	5.—
Hágtatásl és borjuzási jegyzék darabja	5.—
Törzskönyvelési lap tehének és bikák részére	5.—
Próbafejesi napló darabja	5.—
Napszámjegyzék 100 oldalas	20.—
Napszámjegyzék 50 oldalas	15.—
Napszámjegyzék 16 oldalas	5.—
Szögdménylével darabja	3.—
Gazdakörli alapszabályminta	5.—
Gazdakörök teendői	5.—
Mezőgazd. kamarákról szóló törvény (magyarul)	10.—
Megrendelések azok értékeivel együtt az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala (Cluj, Str. Andrei Muresan 10.) címére küldendő, öt példányon felül megrendelés esetén 25 % engedmény.	

Apróhirdetések.

Fiatal, nős, gazd. segédtisztai állást keres, cím a kiadóban. 3885

Tavaszi ültetésre a legnemesebb fajtájú betegségmentes gyümölcs és szőlőültvényeket s egyéb falskolai ültvényeket árusít Cótthfalusi és társai Ültvényiskolája. Targul-Mures. Jud. Mures-Turda. Árjegyzéket díjmentesen küldünk. 3886

Muraközi anyakancákat, esetleg teljes felszereléssel, gazdasági igás kocsikat megvételre kerestünk. Részletes ajánlatokat S. I. Samuelli Bukarest Str. Vaste Lascar 4. kérünk. 3891

Eckendorfi és obendorfi takarmányrépa vetőmag kapható 50—100 kg.-os tételekben. Cím a kiadóhivatalban.

Terjesszük az Erdélyi Gazdát a gazdák körében!

SĂMĂNTA R.-T.

Timisoarai fiókja Strada Bursel No. 2.

Ajánl a következő idényre, Cenadul-Vechli tenyészetéből

Nemesített zabvetőmagot,

ugyanott elsőrangú mangalica tenyészkanok, fiatal tenyészkecskék, valamint simenthall tenyész bikák kaphatók.

3892